

II BESKRIVANDE DEL

II.1 KORTFATTAD HISTORISK BESKRIVNING

II.1.1 Kyrkomiljön

Segerstads socken ligger på Ölands sydöstra sida. I norr gränsar socknen mot Hulterstad, i väster mot Södra Möckleby och Smedby samt i söder mot Gräsgårds socken. Kyrkornas placering längs med det öländska vägnätet är typiskt för Öland. Segerstads kyrka ligger som de flesta andra kyrkor på öns östra sida på Ancylussjöns strandvall. Liksom övriga Öland är socknen rik på fornlämningar från olika tider. Mest känt är Seby gravfält från järnåldern. Socken omnämns i skriftliga källor första gången 1285.

Kyrkogården har medeltida anor. Den omger hela kyrkan men området i norr och väster är begränsat. Störst yta för gravsättningar finns i söder. Hela kyrkogården omgärdas av stenmur och en trädkrans av alm och lönn. Bland de gravvårdar som finns på kyrkogården utmärker sig konstnären Pehr Ekströms grav och minnesplatsen över 14 engelska sjömän som omkom då deras fartyg förliste. Utanför kyrkogården i söder finns en byggnad som fungerar som materialbod. Boden rymmer också torrtoalett för kyrkans besökare. Ytterligare en bod som används som förråd, f d bårhuset, står i kyrkogårdens nordvästra hörn. På kyrkogården finns också en solvisare som är byggd av arkitekturfragment från den medeltida kyrkan.

Prästgården ligger norr om kyrkan. Det är en välbevarad gårdsanläggning med ekonomibyggnader av kalksten. Mangårdsbyggnaden är uppförd 1796 och påbyggd med ytterligare en våning på 1860-talet.

Jordbruket har varit och är en viktig näring för socknen. Tidigare har fiske, fåravel och hästuppfödning varit viktiga näringar. Många sockenbor har också arbetat på sjön. I socknen har funnits mejeri och järnvägsstation. Den första skolan byggdes 1851 nära kyrkan men redan under 1900-talets första hälft stängdes socknens skolor.

Segerstads socken ingår sedan 1967 i Mörbylånga kommun. Segerstad var ursprungligen en egen församling men bildade 1923 pastorat tillsammans med Gräsgårds församling. År 1994 bildades Södra Ölands kyrkliga samfällighet. Sedan 2002 ingår Segerstads församling i Sydölands församling. Delar av socknen, området utmed landsvägen mellan Segerstad och Gräsgård med bl a de båda kyrkbyarna och Gräsgårds hamn, utgör ett riksintresseområde för kulturmiljövården. Hela Segerstads socken ingår i det Världsarvsområde som går under beteckningen "Södra Ölands odlingslandskap".

II.1.2 Kyrkobyggnaden

För nedanstående kronologiskt upplagda beskrivning av kyrkobyggnadens historia har huvudsakligen arkivmaterial från Antikvariskt topografiskt arkiv (ATA) och Kalmar läns museums (KLM) arkiv använts. För att komplettera informationen rörande 1900-talets senare del har också en del material ur församlingens arkiv använts. Det handlar om kyrkorådets protokoll (KRP) och kyrkorådets handlingar (KRH) från 1920- till 1990-talet. Uppgifter har också hämtats ur häftet "Segerstads kyrka" av Ragnhild Boström (SK). Muntliga uppgifter (Muntligt) har också lämnats av kyrkvaktmästarna. Som hjälp för att förstå kyrkans byggnadshistoriska utveckling finns teckningar och fotografier av kyrkan som bilaga under flik 15 och ritningar under flik 16.

Årtal	Händelse	Källa
1100-talets andra hälft	Kyrkan byggdes troligen under 1100-talets andra hälft och var under lång tid en av Ölands minsta kyrkor. Den medeltida kyrkan var hälften så lång som den nuvarande, hade inga fönster mot norr men mot söder fanns tre mindre fönster. Kyrkan var byggd av sten och hade torn i öster men ingen sakristia. Tornet anses vara ett av de märkligare på Öland eftersom det avslutades av en krenelering i stil med en medeltida borganläggningar.	ATA, SK
1634	Kyrkan avbildas av J H Rhezelius.	SK
1681	Ny klocka inköptes eftersom den gamla stulits av danskarna 1677. Klockan göts av Michael Bader, Stockholm.	ATA, SK
1741	Mässingskrona inköptes	SK
1752	Kyrkan utökades med en tredjedel av den gamla kyrkans längd.	ATA
1753	Kyrkan avbildades av P Frigelius. Tornets krenelering ska enligt Frigelius teckning då har varit borta. Istället kröntes tornet av ett tälttak. Förändringen ska ha utförts kort efter Rhezelius besök.	SK
1757	Mässingskrona inköptes.	SK
1764	Sakristia byggdes på norra sidan.	ATA
1765	Den nuvarande predikstolen tillverkades av Claes Wallberg, Vickleby, och målades av Anders G Wadsten.	ATA, SK
1792	En ljuskrona skänktes av prostinnan Sara Helena Fornander	ATA
1837-39	Ny kyrka byggdes. Rivningen av den medeltida kyrkan inleddes 8/4. Idag finns inga medeltida murverk bevarade. Den nya kyrkan byggdes omkring den gamla. Byggmästare var Peter Isberg. De ritningar som godkändes av församlingen och fastslogs av Kungl Majt var upprättade av konduktören Brouhn vid Överintendentsämbetet.	ATA, SK
1843	Kyrkan målades interiört. Kyrkan invigdes detta år.	ATA
1862	Storklockan inköptes av klockgjutare I P Forssberg, Kalmar.	ATA
1881	Kyrkan målades exteriört. Enligt anteckningar på takstol i kyrkorummets vind gjordes också en översyn av taket. Den första orgeln inköptes av Karl Engström.	ATA
1888	En ljuskrona inköptes av medel som insamlats i samband med husförhören.	ATA
1923-24	Kyrkan målades interiört. Om inte annat angavs användes oljefärg. Taket ströks i vitt och taklisten marmorades i ljus ton. Väggarna, även tak och väggar i sakristian och vapenhuset, ströks med gråvit kalkfärg. Bänkarna och läktartrapporna målades grågröna. Läktarbarriärens utsida målades i benvitt med sparsam förgyllning i listerna. Pelarna marmorades i ljus ton och detaljer på kapitälerna förgylldes. Fönstren ströks invändigt i pärlgrått och utvändigt med blyvitt. Dörrar inne i kyrkan målades i grågrönt. Ytterdörrarna målades i mörkbrun ton och fernissades med halvmatt, luftstark fernissa. Predikstol och altarring målades i benvitt liksom orgelfasaden. Alla förgyllda detaljer på dessa inventarier samt nummertavlor omförgylldes där så behövdes med prima franskt bladguld samt fernissades. Sakristians inredning målades i brunt. All oljefärg på trä fernissades slutligen med halvmatt oljefärg.	ATA KRH

	Exteriört lagades fasadens puts. Man använde en blandning av kalkbruk och cementbruk – två delar kalkbruk och en del cementbruk. Kalken släcktes på plats. En sockel som sköt ut 5 cm framför fasadputsen gjordes. Den gjordes 70 cm hög. Portomfattningarna lagades med gips och målades in liksom portalerna i övrigt. Lanterninen målades med blyvitt.	
1926	En ljuskrona inköptes för insamlade medel. Kronan är tillverkad av Lindstedt&Son, Kalmar.	ATA
1928-29	Nytt yttertak lades på kyrkan och sakristian. Under tegeltaket lade man ett svall av fyrsågade 1” ohyvlade brädor som täcktes med maskinspån med 4” bleck. Ovan på det lade man ströläkt ¾” och bärläkt 1”x2”. Så många som möjligt av de gamla pannorna användes och kompletterades med nya lika de gamla. Alla pannor kramlades. Nockpannorna spikades och murades. I takvinklarna lades rännalspannor. Där så behövdes högs dessa in i fasadputsen. Nya vindskivor lika de gamla sattes upp. De ströks med tjära. Takstolarna rätades och strävades. Anbud på arbetet togs in från byggmästare Johansson i Gammelby	ATA
1949-50	Förslag till restaurering upprättades 1949 av arkitekt Gunnar Lindsten vid länsarkitektkontoret i Kalmar. Måleriarbetena utfördes av målerifirma Gustav Berg, Degerhamn. Konservering utfördes av konservator Sven Wahlgren. Elektriska installationer gjordes av Bertil Kassell, Gärdslösa, och plåtslageri- och putsarbeten av Kalmar byggnadsgille. Förslaget till elinstallationer gjordes av Tor Engström konsulterande ingenjörbyrå, Kalmar. Orgeln renoverades av Orgelbyggare Olof Hammarberg, Göteborg. Ny altartavla målades av Einar Forseth. Motivet är Låten barnen komma till mig. Exteriört knackades putsen ner och kyrkan omkalkades. Fönster och dörrar målades i olika gråa nyanser. Trappan i söder lades om och sänktes så att ytterdörrarna kunde göras utåtgående. Ny dörr till sakristian togs upp och en trappa byggdes. Portalerna med pilastrar, listverk och inskriptionstavlorna rengjordes från oljefärg. Inskriptionstavlorna konserveras med linolja och parafinolja och texten förgylldes. Lister, vindskivor och tornpanel justerades eller byttes. Nya fönsterbågar tillverkades. Dessa utfördes med ytter- och innerbåge i samma båge. Ytterbågarna saknade spröjs Innanfönstren försågs med antikglas som infattades i blyspröjs. De södra dörrarna byggdes om så att de blev utåtgående. Befintliga beslag sparades. Lanterninens väggar och tak kläddes med kopparplåt. Alla avtäckningar och andra detaljer i plåt t ex portomfattningar, fönsterbleck, hängrännor, stuprör, byttes mot koppar. Interiört genomfördes flera förändringar. Den södra ingången kompletterades med innerdörrar så att ett mindre vindfång skapades. Golvet i det uppkomna vindfånget belades med röd kalksten. Dörrarna utfördes av syrabehandlade ekplankor. Bänkarnas sittkomfort förbättrades genom att ryggarna lutades. Man kortade också av bänkarna mot norr och söder så att man fick sidogångar.	ATA, KLM, KRH

Bänkarna flyttades isär så att det blev färre bänkar och bättre plats. Såväl skärmar som dörrar försågs med nya avtäckningslister med profil lika de gamla. Foder, socklar och lister justerades eller kompletterades. Fönsterbänkarna lagades. Altaret förändrades genom att altarpredikstolen togs bort. Predikstolen placerades istället mot korets norra vägg. En ny trappa till predikstolen byggdes genom den norra korbänken. I samband med flytten av predikstolen togs två kolonetter som ska ha tillhört en äldre altaruppsats bort och ställdes upp i sakristian. Ett nytt underrede till predikstolen byggdes. Korgen och ljudtaket kompletterades där så behövdes. Den gamla trappan till predikstolen murades igen och i sakristian byggdes ett skrudskåp på trappans plats. Ett lunettfönster över altaret murades igen. En ny altaruppsats med kolonner och tympanonfält tillverkades. En ny altartavla målades av Einar Forseth. Altarringen kompletterades med grind mot norr och kläddes med skinn. Förslag fanns på att korta av läktaren men troligen gjordes inte detta. Däremot bytte de båda trapporna till läktaren plats för att ge utrymme åt en tillbyggnad av orgeln. Orgeln försågs bl a med fläkt. Trapporna och räckena nytillverkades. Förändringen av trapporna medförde att gradängerna fick ändra utformning och delar av läktargolvet fick nyläggas. Framför fönstren på läktaren sattes räcken upp. Ett nytt bjälklag byggdes i långhus och kor. Delar av golvet var rötskadat, främst utmed ytterväggarna. Nytt lackat furugolv lades in i hela kyrkorummet. I golvet utanför altarringen, nära katafalkens plats, gjordes en sandlåda nedsänkt i golvet. I vapenhuset togs ett skåp bort och golvet av trä revs ut. 30 cm schaktades bort under golvet och ett lager med skärv lades ut. Över det göts en sju centimeter tjock betongplatta i blandningen 1:5:7 som rutarmerats med 6 mm rundjärn. Plattan isolerades på ovansidan med ett lager asfaltfilt. Över det göts ett nytt 3 cm tjockt betonglager. På detta lades 4 cm tjocka rektangulära röda kalkstensplattor i kalkcementbruk. Gravhällar placerades på väggarna i vapenhuset och fästes med järnkrampor. I tornet byttes fuktskadat virke i bjälkar och trappor. I sakristian tillkom skåpsinredning och nytt förberedelsealtare. Ett skåp för tvättställ och ett för elcentral och mätare tillverkades också. Nytt golv lades. Putsen interiört lagades och rengjordes. Målningsarbeten utfördes under överinseende av konservator. Färgsättningen gjordes med utgångspunkt från den nya altartavlan. Kyrkan ommålades eftersom den var kraftigt nedsmutsad av sot från kaminen. Innertaket och väggarna målades blekt blåa. Bänkesterior, kyrkvärdsbänkar, värmelist och väggar nedanför denna, de nya dörrarna i söder,	

	altarbord, altarring, kolonnfundament och altarbordets bakgrund målades i grönt. Läktartrappornas vangstycken, läktarbänkar, kolonnerna under läktaren, predikstolen och altartavlans ram målades i ljus grönt. Läktarbröstning, orgelfasad, läktartrappornas räcken, dörrarna till sakristian och nummertavlor målades i blått. Altaruppsatsens kolonnskaft, listverk, tandsnitt och gavelfält marmorades i rött. Kolonnbaser, kapital, solcoronan och altartavlans inre ram förgylldes. Efter en lång diskussion mellan församlingen, Kungliga byggnadsstyrelsen och antikvariska myndigheter byttes kyrkans gamla värmekamin mot ett nytt värmesystem med direktverkande el. Radiatorer och bänkvärmare installerades. Elektrisk belysning installerades. Klockringningen förbättrades men gjordes ej elektrisk. Orgeln byggdes om och moderniserades av orgelbyggare Olof Hammarberg Göteborg.	
1959	En tavla föreställande Segerstads kyrka målade av Pehr Ekström hängdes upp i kyrkan.	KLM
1969	Efter inspektion av representant från Ångpanneföreningen åtgärdades kyrkans åskledare samt en del elinstallationer. Vad sägs dock inte. Arbetet utfördes av en firma i Degerhamn.	KRP
1971	Ommålning av kyrkans fönster. Arbetet ska ha utförts av Målerifirma Östergren och Petersson, Degerhamn.	KRH, KRP
1979	Exteriör målning av fönster, dörrar och portaler. Arbetet utfördes av målerifirma Leif H Johansson, Stenåsa. Det är dock osäkert om denna ommålning gjordes eftersom det finns uppgift om att ommålning gjorts 1971 och en större renovering påbörjades 1982.	KRH, KRP
1982	Exteriör renovering efter förslag av Byggkonsult B A Bengtsson AB. Fasader: All putslagning skulle göras med rent kalkbruk. Färdigt torrblandat bruk t ex Cementas kalkbruk skulle användas för utlagning av sockeln. Sockeln hade flera skador. Skadade ytor höggrens och ströks med ett tunt skikt KC-bruk. Därefter gjordes utlagning med kalkbruk. Sprickor i sockeln fyllades med kalkbruk. Fasaden var i gott skick och endast mindre lagningar gjordes. Fasaderna ströks med kalkmjölk 8 och sockeln med Nordsjö silikatfärg eller likvärdigt. Tak och plåtbeklädnader: Allmän översyn. Lagningar och falsningar utfördes lika befintliga. Materialet skulle vara av kvalité som fungerar tillsammans med befintlig. Hängrännor: Rännorna justerades och riktades. Runt tornkragen monterades ny 100 mm hängränna. Stuprör: Två nya rör, 75 mm, monterades på tornets östra sida. Dessa båda försågs också med nya stuprörutkastare över tegeltaket på långhuset.	KLM, KRP

	Portar: Målades i befintlig kulör. Fönster: Målades i befintlig kulör. Fönsterbleck justerades och kompletterades. Samma år genomfördes också en del elarbeten. Ett kraftuttag installerades på kyrkogården. Ledningarna i kyrkans ljuskronor byttes liksom strömställare för kronan under läktaren. En ny ljusramp för belysning av altaret sattes upp.	
1983	Antikvarisk kontroll gjordes i samband med schaktning för VA-ledning vid Segerstads kyrka. Kyrkan fick till kommunalt vatten. Handikappramp inköptes till kyrkans södra ingång. Den tillverkades av Dahlströms Motor i Seby. En ljuskrona från 1700-talet stals. Året därpå inköptes en ny krona för att ersätta den stulna.	KLM, KRP
1985	Läckor i kyrkans tak lagades.	KRP
1988-89	Interiör renovering efter förslag av Ivar Petersson, Byggkonsult B A Bengtsson AB, Kalmar. Målningsarbetet utfördes av Wideqvists Måleri, Mörbylånga. Förslag till åtgärder för elsystemet upprättades av Tor Engström ingenjörbyrå AB och arbetet utfördes av Ture Hanssons Elfirma. Måleri på trä: Trappor, dörrar, innertak. Taklister, bänkinredning m m målades med linoljefärg. Den nuvarande färgsättningen tillkom. Färgsättningen går nu i ljust grått, blått och brunrött. Väggar: Mindre utlagningar gjordes med rent, hydrauliskt kalkbruk. Väggarna ströks med kalkfärg. Läktaren: Läktarens pelare uppvisade stora sprickor. Dessa ifylldes med trälistor som formades efter sprickorna och limmades fast i samråd med konservator. Läktarbarriären försågs med förhöjd överliggare av 20 mm rundstål. Racket målades med rostskyddsfärg. Läktarbarriären målades i oljefärg och speglarna ströks med oljelasyr. Golv: Alla golv av trä slipades till trärenyta. Golv i gångar, kor och sakristia ströks med oxanolja/terpentin. Golven i bänkkvarteren fernissades med linoljefernissa tillsatt med torkmedel. Kalkstensgolv sågs över och trasiga fogar lagades. Innertak: Allmän översyn. Lösa brädor fästes. Kyrkorummet och sakristians tak målades med oljefärg. I sakristian ströks taket avslutningsvis med matt klarlack. Fönster: Trasiga rutor byttes och kittningar kompletterades. Innerglaset justerades. Nya tätningslister av EPDM-gummi	KLM

	monterades. Karmarnas och bågarnas insida målades med oljefärg. Trappor till läktare och torn: Plan- och sättsteg fernissades. Vangstycken, barriär, undersida och handledare målades med oljefärg. Bänkinredning: Andra bänken från väster på var sida om mittgången togs bort och bänkarna längst bak flyttades fram. Översyn och justering. Tidigare laserade ytor laserades på nytt och övriga ströks med oljefärg. Även bänkarna på läktaren målades. Orgelfasad: Förgyllda och dekorationsmålade partier rengjordes. Övriga ytor ströks med oljefärg. Elektrisk klockringning installerades av Bergholz Klockgjuteri AB, Strängnäs. Exteriört målades portar, dörrar, entrépartier, m m av trä med oljefärg. Dörrar och portar justerades.	
1990	El för uppvärmning försåg med nya kablar.	KLM
1992	Larm till kyrkan inköptes av Securitas.	KRP
1997	Ett nytt kors sattes upp på tornet och lanternintaket fick ny takbeklädnad av kopparplåt. Tornkrage, lanternin och lanternintak lagades. Vem som gjorde jobbet är ej omnämnt. Ljusbärare inköptes. Den tillverkades av konstsmidare Jeansson i Skogsby.	KLM, KRP
2004	Radiatorer i sakristian byttes mot nya oljefyllda elradiatorer. Arbetet utfördes av Rolfs Elektriska, Degerhamn.	KLM
2005	Fönstren målades exteriört av målare Jonny Johansson.	KLM
2009	Handledare av tryckimpregnerat trä sattes upp vid sakristians ingång.	Muntligt

II.2 RELATIONS- OCH STATUSBESKRIVNING

II.2.1 Kyrkobyggnaden stomme, exteriör

Förklaring till beteckningar använda i kolumnen för prioritet:

I	Akut	
II	Snarast	Åtgärd inom tre år
III	Kan anstå	Åtgärd avvaktas eller utförs i samband med andra åtgärder

Produkter vid 1982 års utvändiga reovering

Uppgifterna är hämtade från byggnadsbeskrivningen som upprättades av byggkonsult BA Bengtsson AB inför reoveringen.

Till omputsning och lagning av befintlig puts föreskrevs:

Grundning	KC-bruk
Utlagning	rent, torrblandat kalkbruk, Cementas kalkbruk
Sprickor i sockeln	rent, torrblandat kalkbruk, Cementas kalkbruk
Avfärgning väggar	kalkmjök 8
Målning, sockel	grå silikatfärg

Målning av fönster 2005

Inför ommålning av fönstren samrådde målaren Jonny Johansson med Kalmar läns museum angående val av kulör. Fönstren målades i befintlig brun kulör, NCS-kod 6020-Y60R.

Nuvarande färgsättning av fönster och dörrar

Vid kontroll i samband med underhållsplanens upprättande 2009 fastställdes långhusfönstrens utvändiga kulör till den ovan nämnda kulören, NCS 6020-Y60R. Dörrarna i söder och väster är blekta. De skulle dock kunna bättringsmålas med kulören 6010-Y70R, alternativt med samma kulör som fönstren. Portalerna är målade i kulören 5030-Y90R.

Långhus och kor, uppfört 1839(se cd med dokumentationsbilder under flik 15)

Byggnadsdel	Konstruktion och material	Färg: kulör och material	Kulturhistorisk kommentar	Brister/skador	Prioritet	Åtgärdat: datum och signatur
Grundläggning	Ej besiktad.	-	Tillkom 1839.	-	-	
Väggstomme	Kalksten	-	Tillkom 1839. Inga rester av äldre murverk finns bevarade.	-	-	
Sockel	Sockel av betong som sticker ut några centimeter utanför fasaden. I sockeln finns två ventiler på norra respektive södra sidan. På marken intill sockeln ligger kalkstensplattor.	Ljust grå och utanpå denna gul, silikatfärg	Tillkom 1839. Enligt äldre fotografier fanns en putsad och avfärgad sockel. Den nuvarande sockeln av betong tillkom 1949-50.	Färgen är bortnött.	III	
Fasad	Hela fasaden är spritputsad.	Vit, kalkfärg 8	Foto från renoveringen 1949-50 visar att putsen på långhuset då knackades ner helt och hållet. Långhuset omputsades därefter. Vid renoveringen 1983 gjordes mindre lagningar.	Kalkfärgen bortnött så att ballaststenen lyser igenom. Mot öster finns påväxt av lavar. Fina sprickor finns över fönstren.	II II III	
Takfot	Slätputsad profilerad gesims mot norr och söder.	Vit kalkfärg 8	Tillkom 1839. Renoverad 1950 och 1983.	Mot norr och söder finns fina sprickor i putsen. Mindre skada mot norr.	III III	
	Mot öster och väster är takfoten inklädd med kopparplåtar.	-	Takfot mot öster och väster kläddes med koppar vid renoveringen 1950.	-	-	
Takstomme	Sadeltak. Takstolar av trä. Taket är isolerat med mineralullsmatta.	-	Takstolarna tillkom 1839. Takstolar och undertak sanerades av Anticimex 1997 enligt skylt på vinden.	-	-	

			Isoleringen tillkom 1950.			
Taktäckning	Enkupigt lertegel som ligger på underlag av spån och svallbrädor.	-	På takstolarna syns spår av bruk efter det understrukna lertegeltak som kyrkan hade fram till 1928. Då renoverades taket. Nytt svall och nytt spån lades och ny ströläkt och bärläkt spikades. De gamla pannorna återanvändes och kompletterades med nya lika de gamla. Alla pannor kramlades. Enligt handlingarna ska en översyn av taket gjorts 1982 men det förefaller som att det arbete som då gjordes var tämligen omfattande. Pannorna är idag inte kramlade men har spår efter att ha varit det.	Raden av tegelpannor längst ner på södra takfallet har rubbats ur sitt läge. De två nedersta raderna med tegelpannor på södra takfallet kramlas.	II II	
Avtäckningar	Avtäckningar av gavlarna mot öster och väster av kopparplåt.	-	De nuvarande avtäckningarna av koppar tillkom vid renoveringen 1949-50. Äldre avtäckningar var av plåt. Enligt foton fanns dock inga avtäckningar vid tornets väggar. Här förefaller pannorna istället ha legat i bruk.	-	-	
Takavvattning	Hängrännor och stuprör av koppar. På det norra takfallet finns en ränna rakt över tegeltaket som avleder vatten från tornets stuprör. Vattnet från de fyra stuprören samlas i	-	Hängrännor och stuprör sattes upp vid renoveringen 1949-1950. Över ingången i söder satt tidigare en mindre kort hängränna med utkastare. Denna sitter nu över bårhusets	Rännorna behöver rensas. Betongskålarna behöver rensas och renspolas.	I I	

	gallerförsedda betongskålar.		ingång i öster. När denna ränna ursprungligen sattes upp på långhuset är inte känt.		
Sydportal	Pilastrar som bär upp ett profilerat överstycke i vilket en inskriptionstavla av kalksten är infogad. Överstycket är avtäckt med kopparplåt. Hela portalen är slätputsad.	Röd, oljefärg	Tillkom 1839. Renoverades med gips 1923-24. Skador lagades även 1982. Kalkstenstavls inskription lyder: Wisseliga är Herren i detta rum och här är himmelens port Genesis 28:16-17 Saliga äro de som i dino hus bo de lofva dig till evig tid Ps 84:5.	Sockeln mot öster har lagats med cementbruk som inte målats in. Det finns också mindre stötskador och fläckar där färgen skavts av. Inskriptionstavls förgyllning är dålig.	II II III
Dörr till sydportal	Dubbla fyllningsdörrar med skuren dekor av solar och kannelyrer. Insidan har stående breda brädor som hålls samman av kraftiga tvärlår. Handtag, låskista och spanjolett är ålderdomliga.	Exteriört brun, interiört grå, oljefärg	Dörrarna tillkom 1839. De målades mörkt bruna 1923-24. Dörrarna målades även 1982 och 1988-89 i nuvarande kulör.	Färgen är blekt och spjälkar kraftig exteriört. Några lister mitt på dörren lutar inåt. Interiört flagar färg och spackel fläckvis. Äldre beslag för låsning interiört är trasig. Bräda, interiört, vid spanjoletten är spräckt.	I II II II II

Fönster	Fönstren sitter i liv med väggen. Fyra rundbågiga fönster på norra och södra sidan. Båge och karmar av trä. Fönstren är indelade i sex lufter. Bågarna har maskindraget klarglas utan spröjs på utsidan. På insidan, i samma båge som det yttre glaset, sitter antikglas. De fyra nedre lufterna har sex rutor och de två övre fyra. Rutorna är avdelade med blyspröjsar. Mellersta högra luften i fönster nummer tre på norra sidan från väster har gångjärn. Antikglaset har färgerna gult, lila och turkost förutom de två främsta fönstren, i koret, som har rutor i gult, turkost och blått. Över fönstren sitter avtäckningar av kopparplåt.	Exteriört brun, interiört grå, oljefärg	Tillkom 1839. 1923-24 målades fönstrens insida i pärlgrått och utsidan i blyvitt. Vid renoveringen 1949-50 gjordes nya bågar. De gamla karmarna behölls dock. Då tillkom också konstruktionen med glas på ut- och insidan av samma båge. Man målade även om fönstren i grått. Sin nuvarande färgsättning fick fönstren 1982 eller 1988-89.	På södra sidan finns en trasig ruta i fönster nr två och fyra från väster. På norra sidan är två rutor trasiga i fönster nr 3 från väster. Samtliga rutor sitter mot kyrkorummet.	II	
	Mindre rektangulärt fönster i östra gavelspetsen. Karm och båge av trä. Indelat i fyra rutor med träspröjs. Munblåst glas. Fönstret är öppningsbart. Över fönstret sitter en avtäckning av kopparplåt.	Exteriört brun, interiört grå, oljefärg	Öppningen tillkom 1839. Då satt en lucka i öppningen. När denna ersattes av ett fönster är inte känt. Luckan som tidigare användes ligger idag på kyrkorummets vind. Sin nuvarande färgsättning fick fönstret 1982.	-	-	

	Kvartscirkelformade fönster på västra gaveln. Ett på var sida av tornet. Båge och karm av trä. Bågarna har maskindraget klarglas på utsidan. På insidan har varje fönster sexton rutor av antikglas indelade med blyspröjs. Fönstren är avtäckta med kopparplåt.	Exteriört brun, interiört grå, oljefärg	Tillkom 1839. Målades i grått 1923-24 och 1949-50. Vid den sistnämnda renoveringen ersattes träspröjsen med blyspröjs. Fick sin nuvarande färgsättning 1982.	-	-	
Fönsterbleck	Av kopparplåt.	-	De nuvarande fönsterblecken av koppar är från 1949-50 då de ersatte äldre bleck av plåt. Fönsterblecken renoverades och kompletterades 1982.	-	-	
Trappa	Av kalksten i två steg.	-	Trappan lades om 1949-50.	Fogarna lossnar.	II	
Handkappram	Ramp av metall med handledare av järn.	Svart, oljefärg	Tillkom 1983.	Rostig	II	

Sakristia, uppförd 1839 (se cd med dokumentationsbilder under flik 15)

Byggnadsdel	Konstruktion och material	Färg: kulör och material	Kulturhistorisk kommentar	Brister/skador	Prioritet	Åtgärdat: datum och signatur
Grundläggning	Ej besiktigad	-	Tillkom 1839.	-	-	
Väggstomme	Kalksten	-	Tillkom 1839. Inga rester av äldre murverk finns bevarade.	-	-	
Sockel	Sockel av betong som sticker ut några centimeter utanför fasaden. I sockeln finns två ventiler på norra respektive södra sidan. I marken intill	Ljust grå och utanpå denna gul, silikatfärg	Tillkom 1839. Enligt äldre fotografier fanns en putsad och avfärgad sockel. Den nuvarande sockeln av betong tillkom 1949-50.	-	-	

	sockeln ligger kalkstensplattor.					
Fasad	Hela fasaden är spritputsad.	Vit, kalkfärg 8	Foto från renoveringen 1950 visar att putsen på sakristian då knackades ner helt och hållet. Sakristian omputsades därefter. Vid renoveringen 1983 gjordes mindre lagningar.	Kalkfärgen bortnött så att ballaststenen lyser igenom. Mot öster finns påväxt av lavar	III II	
Takfot	Slätputsad profilerad gesims mot norr och söder.	Vit kalkfärg 8	Tillkom 1839. Renoverad 1950 och 1983.	Mot norr och söder finns fina sprickor i putsen. Mot söder har färgen på ett parti nöts bort p g a läckage från taket.	III III	
	Mot öster är takfoten inklädd med kopparplåtar.	-	Inklädningen med koppar gjordes vid renoveringen 1950.	-	-	
Takstomme	Sadeltak. Takstolar av trä.	-	Tillkom 1839. Spår av kalkbruk på takstolarna indikerar att sakristian tidigare haft ett understruket lertegeltak.	-	-	
Taktäckning	Enkupigt lertegel som ligger på underlag av spån och svallbrädor. Pannorna är kramlade men nockpannorna ligger inte i bruk.	-	Taket renoverades 1928. Då lades nytt svall och nytt spån samt ny ströläkt och bärläkt. De gamla pannorna återanvändes och kompletterades med nya lika de gamla. Alla pannor kramlades. Enligt handlingarna ska en översyn av taket gjorts 1982 men det förefaller som att det arbete som då gjordes var tämligen omfattande.	Mot norr växer mossa på taket.	II	
Avtäckningar	Avtäckningar av gavlarna mot öster av kopparplåt. Mot	-	De nuvarande avtäckningarna av koppar tillkom vid	Bruket som kopparplåtarna vid anslutningen till långhuset har	III	

	långhuset är anslutningen klädd med koppar som har lagts i bruk.		renoveringen 1949-50. Äldre avtäckningar var av plåt. Enligt foton fanns inga avtäckningar vid tornets väggar. Här förefaller pannorna istället ha legat i bruk. Den nuvarande lösningen där anslutningen klätts med koppar är troligen från 1982.	lagts i har inte avfärgats likt långhusets vägg.		
Takavvattning	Hängrännor av koppar. Sakristian saknar stuprör och vattnet kastas direkt ut mot öster.	-	Hängrännor och stuprör sattes upp vid renoveringen 1949-1950.	Rännorna behöver rensas.	II	
Dörr	Av trä. Utsidan är beklädd med spontade bräder i ett fiskbensmönster. Insidan är klädd med modernt skivmaterial. Modernt handtag och låskista. Vid låset finns spår av att någon försökt bryta sig in.	Brun, oljefärg	Ingången till sakristian togs upp 1949-50.	Färgen har blekts.	III	

Fönster	Ett rundbågigt fönster mot söder och ett mot öster. Bågar och karmar av trä. Fönstren har fyra lufter. Bågarna har maskindraget klarglas utan spröjs på utsidan. På insidan sitter antikglas. De två nedre lufterna har sex rutor och de två övre tre. Rutorna är avdelade med blyspröjsar. Fönstret mot söder är öppningsbart. Antikglaset har färgerna gult, lila och turkost. Fönstren är avtäckta av kopparplåt.	Exteriört brun, interiört grå, oljefärg	Tillkom 1839. 1923-24 målades fönstrens insida i pärlgrått och utsidan i blyvitt. Vid renoveringen 1949-50 ersattes fönstrens träspröjsar med blyspröjs. Man målade även om fönstren i grått. Sin nuvarande färgsättning fick fönstren 1982 eller 1988-89.	-	-	
	Lunettfönster i östra gavelnocken. Båge och karm av trä indelat i två lufter med spröjs av trä. Munblåst glas. Fönstret är avtäckta av kopparplåt.	Exteriört brun, oljefärg interiört omålat	Tillkom 1839. 1923-24 målades fönstrets utsida i blyvitt. 1949-50 målades det i grått. Sin nuvarande färgsättning fick fönstret 1982.	-	-	
Fönsterbleck	Av kopparplåt.	-	De nuvarande fönsterblecken av koppar är från 1949-50 då de ersatte äldre bleck av plåt. Fönsterblecken renoverades och kompletterades 1982.	-	-	
Trappa	Gjuten av betong med trampsteg av kalksten. Fem steg hög. I trappan, mot väster, sitter en ventil lik övriga ventiler i kyrkans socklar.	-	Tillkom 1949-50.	Fogar har lossnat.	II	
Handledare	Av tryckimpregnerat trä.	-	Tillkom 2009.	Utförande och material borde i högre grad ha anpassats till miljön.	III	

Torn, uppfört 1839 (utom lanternin) (se cd med dokumentationsbilder under flik 15)

Byggnadsdel	Konstruktion och material	Färg: kulör och material	Kulturhistorisk kommentar	Brister/skador	Prioritet	Åtgärdat: datum och signatur
Grundläggning	Ej besiktigad	-	Tillkom 1839	-	-	
Väggstomme	Kalksten	-	Tillkom 1839	-	-	
Sockel	Sockel av betong som sticker ut några centimeter utanför fasaden. I sockeln finns två ventiler på norra respektive södra sidan. I marken intill sockeln ligger kalkstensplattor.	Ljust grå och utanpå denna gul, silikatfärg	Tillkom 1839. Enligt äldre fotografier fanns en putsad och avfärgad sockel. Den nuvarande sockeln av betong tillkom 1949-50.	Smutsig.	III	
Fasad	Hela fasaden är spritputsad. Mot väster finns en rund slätputsad medaljong med året 1839 inrstatat.	Vit, kalkfärg 8	Uppgifter saknas men även tornets bör ha omputsats 1949-50. På fotografier före denna renovering kan man se att putsen var i mycket dåligt skick med fler partier av puts som fallit bort. Vid renoveringen 1983 gjordes mindre lagningar.	Kalkfärgen bortnött så att ballaststenen lyser igenom. I samtliga väderstreck finns kraftig påväxt av lava.	III II	
Takfot	Slätputsad profilerad gesims mot samtliga väderstreck.	Vit kalkfärg 8	Tillkom 1839. Renoverad 1949-50 och 1983.	Färgen bitvis sliten.	III	
Takstomme	Tälttak. Takstolar av trä.	-	Tillkom 1839. Flera delar har bytts ut 1949-50. De nya delarna är strukna med impregneringsmedel.	-	-	
Taktäckning	Belagt med kopparplåt. Underlag av svallbrädor och på det troligen papp.	-	1949-50 ersattes äldre plåt med den nuvarande kopparplåten. Taket lagades 1982. Lagningar och falsar anpassades efter	-	-	

			befintlig plåt. Taket lagades även 1997.			
Takavvattning	Hängrännor vid alla fyra takfallen och två stuprör mot sydost och nordost. Alla hängrännor och stuprör av koppar.	-	Hängrännor och stuprör sattes upp i samband med renoveringen 1982.	-	-	
Västportal	Pilastrar som bär upp ett profilerat överstycke i vilket en inskriptionstavla av kalksten är infogad. Överstycket är avtäckt med kopparplåt. Hela portalen är slätputsad och avfärgad i rött.	Röd, oljefärg	Tillkom 1839. Renoverades 1923-24. Skador lagdes även 1982. Kalkstenstavlans inskription lyder: Gudi till ära nybyggdes denna kyrka under Carl XIV Johans Sveriges och Norges konungs fredsälla regerings tid år 1839.	Putsskada över dörren. Skador på socklarna och kring handledaren. Inskriptionstavlans förgyllning är dålig. Spricka i inskriptionstavlan.	II II III III	
Dörr till västportal	Dubbla fyllningsdörrar med skuren dekor av solar och kannelyrer. På insidan breda brädor som hålls samman av kraftiga tvärslår. Handtag, låskista och spanjolett av gammal modell. Dörrarna är inåtgående.	Exteriört brun, interiört grå, oljefärg	Dörrarna tillkom 1839. De målades mörkt bruna 1923-24. Dörrarna målades även 1982 och 1988-89 i befintlig kulör.	Färgen har bleknat och börjar flaga.	II	

Fönster	Nio rundbågiga fönster, tre mot norr och mot söder, två mot väster och ett mot öster. Fönstren är indelade i fyra lufter. Bågar och karmar är av trä. De två nedre lufterna är indelade i fyra rutor och de två övre rundbågiga lufterna i fyra rutor. Spröjs av bly. Munblåst glas. Fönstren är avtäckta av kopparplåt.	Exteriört brun, interiört grå, oljefärg	Tillkom 1839. Vid renoveringen 1949-50 byttes fönstrens träspröjsar mot de nuvarande av bly. Fönstren har tidigare varit målade i vitt. Sin nuvarande färgsättning fick de 1982 eller 1988-89.	Trasiga rutor och blyspröjsar: Tornrum 2 Mot söder fyra rutor och en spröjs Mot norr två rutor och en spröjs Tornrum 3 Mot söder tre rutor Mot väster fyra rutor och en spröjs Tornrum 4 Mot söder två rutor Mot norr tre rutor	II	
	Runt fönster över portalen i väster. Båge och karm av trä. Fönstret är indelat i fyra lufter och varje luft har fyra rutor avdelade med blyspröjs. Munblåst glas. Fönstren är avtäckta av kopparplåt.	Exteriört brun, interiört grå, oljefärg	Tillkom 1839. Vid renoveringen 1949-50 byttes fönstrens träspröjsar mot de nuvarande av bly. Fönstren har tidigare varit målade i vitt. Sin nuvarande färgsättning fick de 1982 eller 1988-89.	Fyra rutor är trasiga.	II	
Fönsterbleck	Tornets samtliga fönster har fönsterbleck av kopparplåt.	-	De nuvarande fönsterblecken av koppar är från 1949-50 då de ersatte äldre bleck av plåt. Fönsterblecken renoverades och kompletterades 1982.	-	-	
Trappa	Av kalksten i fyra steg.	-	Trappan lades om i samband med renoveringen 1949-50-	Översta trampstenen är gropig. Fogar är lösa.	III II	
Trappräcke	Enkelt räcke av trä fäst mot portalens södra pilaster och tornväggen med armeringsjärn.	-	När räcket tillkom är inte känt.	Slipas och oljas. Armeringsjärnen rostskyddsbehandlas och målas.	II	

Lanternin, uppförd 1839 (se cd med dokumentationsbilder under flik 15)

Byggnadsdel	Konstruktion och material	Färg: kulör och material	Kulturhistorisk kommentar	Brister/skador	Prioritet	Åtgärdat: datum och signatur
Väggstomme	Lanterninen har en åttkantig form. Stommen av trä.	-	Tillkom 1839 men delar byttes ut vid renoveringen 1949-50. De nya delarna behandlades med impregneringsmedel.	-	-	
Fasad	Hela lanterninens fasad är klädd med kopparplåt. Det gäller även fyra igensatta fönster i nordost, nordväst, sydost och sydväst. Innanför plåten finns träpanelen kvar med spår av kraftiga rötskador.		Lanterninen var ursprungligen klädd med stående träpanel som var målad i vitt. Närmast takfoten kan ha funnits en målad fris. Lanterninen målades vit 1923. Vid renoveringen 1949-50 kläddes hela lanterninen med kopparplåt och fyra av de åtta små runda fönstren sattes igen. Fasaden lagades 1997.	I anslutning till ljudluckornas gångjärn har rost runnit nerför fasaden.	III	
Takfot	Profilerad och inklädd med kopparplåt.	-	Kläddes in med koppar 1949-50. Takfoten lagades 1997.	-	-	
Takstomme	Åttkantigt tak. Balkar av trä.	-	Tillkom 1839 men delar byttes ut i samband med renoveringen 1949-50. De nya delarna behandlades med impregneringsmedel.	-	-	
Taktäckning	Kopparplåt på underlag av svallbrädor och papp.	-	Kopparplåt ersatte 1949-50 ett äldre plåttak. Nytt tak av kopparplåt lades 1997.	-	-	
Kors	Klätt med kopparplåt.	-	Ett nytt kors likt det gamla sattes upp 1997.	-	-	
Taklucka	Mot öster finns en taklucka	-	Luckan tillkom troligen då	-	-	

	klädd med kopparplåt.		kyrkan byggdes 1839. Ny kopparplåt 1997.			
Ljudluckor	På samtliga åtta väggar finns en ljudlucka. Luckorna är av trä och klädda med kopparplåt. Luckorna öppnas manuellt.	-	Luckorna var ursprungligen klädda med brädor. Vid renoveringen 1949-50 kläddes samtliga luckor med kopparplåt. På ljudluckornas bågar finns resterna av en grågrön färg.	Gångjärnen rostar. Det finns fläckar av rost på luckorna.	II	
Fönster	Fyra runda fönster mot norr, söder, öster och väster. Fönster har också funnits i övriga fyra fasader men de är idag blindingar. Fönstrens bågar är inklädda med kopparplåt. De har åtta rutor avdelade med träspröjs.	-	Tillkom 1839. Bågarna kläddes in med kopparplåt då kyrkan renoverades 1949-50.	I fönstren mot norr och öster är en ruta trasig.	II	

II.2.2 Kyrkobyggnaden interiör

Fönster och dörrar i ytterväggar redovisas under II.2.1 Kyrkobyggnaden stomme, exteriör. Innerdörrar beskrivs under det rum som dörren öppnas åt.

Fast inredning i kyrkorum, kor, och på läktare beskrivs dels under II.2.4, dels i den bifogade rapporten ”Inventeringsprotokoll för Segerstads kyrka daterad 2002-05-08 och utförd av konservator Eva Järnerot vid Jönköpings länsmuseum. Fast inredning i övriga utrymmen redovisas nedan. Lösa inventarier redovisas dels under II 2:5, dels i den ovan nämnda rapporten från Jönköpings länsmuseum.

Förklaring till beteckningar använda i kolumnen för prioritet:

- I Akut
- II Snarast Åtgärd inom tre år
- III Kan anstå Åtgärd avvaktas eller utförs i samband med andra åtgärder

Produkter vid 1988-89 års reovering.

Uppgifterna är hämtade ur byggnadsbeskrivning och rumsbeskrivning upprättad av Byggkonsult BA Bengtsson AB.

Till de putsade väggarna föreskrevs att mindre utlagningar skulle utföras med rent, hydragiskt kalkbruk, Ernströms Hydragiska Kalkbruk Fin. Väggarna skulle därefter strykas med kalkfärg, Ernström&Co, Kalkfärg Våt, Fin.

För bemålade träinventarier föreskrevs till grundning, slip- och färdigstrykning; linolja och terpentin med tillsats av Xerotin och torra pigment. Alternativt skulle man kunna använda Credo Grundfärg, linolja, för grundning. För slipstrykning Credo Slipfärg, linolja, och för färdigstrykning Credo Färdigfärg, linolja. Credo tillverkades av Ernst O Claesson AB, nuvarande Engwall & Claesson AB. Innertaket skulle färdigstrykas med Credos Grundfärg, linolja. Laserade ytor skulle strykas med linolja och terpentin med tillsats av Xerotin och torra pigment. Sakristians innertak skulle strykas med Nordsjö På Panel 20 eller likvärdig.

Som rostskyddsfärg till nytt skyddsräcke på läktaren, användes Nordsjö På Järn eller likvärdig.

För trägolv i kor, gångar och sakristia föreskrevs oxanolja/terpentin. Trägolv i bänkkvarteren och läktartrappornas plan- och sättsteg skulle strykas med linoljefernissa tillsatt med torkmedel.

Vapenhus (se cd med dokumentationsbilder under flik 15)

Byggnadsdel	Konstruktion och material	Färg: kulör och material	Kulturhistorisk kommentar	Brister/skador	Prioritet	Åtgärdat: datum och signatur
Golv	Kvadratiska plattor av grå slipad kalksten som ligger i kalkcementbruk. Plattorna ligger på en gjuten betongplatta som är täckt med asfaltfilt.	-	Nytt golv av kalksten lades 1949-50. Då göts också betongplatta under kalkstensgolvet.	-	-	
Sockel	-	-	-	-	-	
Vägg	Putsade och avfärgade.	Vit kalkfärg	Tillkom 1837-39 då ny kyrka byggdes.	Avskavd färg och mindre skador mot golvet.	III	
Taklist	-	-	-	-	-	
Tak	Brädtak som bärs upp av synliga bjälkar.	-	Tillkom 1839.	-	-	
Dörr	Pardörrar till långhuset. Mot vapenhuset har dörrarna breda brädor som hålls samman av kraftiga tvärslår och mot långhuset profilerade spontade brädor i ett fiskbensmönster. Klinka, handtag och spanjolett av gammal typ. På dörrbladen är plåtbleck för tätning fastsatta.	Ljust grå linoljefärg	Tillkom 1839.	Mindre fläckar där färgen skavts av.	III	

Trappa	Av trä.	Steg och vagnstycke mot väggen är lackade. Vagnstycke mot vapenhuset målat i grått.	Tillkom 1950	-	-	
Trapp-räcke	Av trä	Grå, linoljefärg	Tillkom 1950	-	-	
Fast inredning	På väggen mot söder är tre gravhällar upphängda. Ytterligare en gravhäll hänger under trappan till tornet på norra väggen	-	-	-	-	

Långhus och kor (se cd med dokumentationsbilder under flik 15)

Byggnads-del	Konstruktion och material	Färg: kulör och material	Kulturhistorisk kommentar	Brister/skador	Prioritet	Åtgärdat: datum och signatur
Golv	Trägol. Brädor i öst-västlig riktning. Koret är upphöjt ca 10 cm över långhusets golv. Altaret upphöjt ett steg som är klätt med grönturkos matta. Bänkkvarteren är i nivå med gångarna.	Oxanolja/terpentin i gångar och kor, linoljefernissa i bänkkvarteren	Rester av den medeltida kyrkans grund kan finnas under golvet till den nuvarande kyrkan. Det nuvarande golvet lades 1949-50. Golvet slipades och ytbehandlades 1988-89	-	-	
Sockel	-	-	-	-	-	

Väggar	Putsade och avfärgade.	Vit kalkfärg	Tillkom 1839. Vid renoveringen 1949-50 förändrades den östra väggen. Eftersom altarpredikstolen togs bort murades trappan från sakristian igen liksom ett lunettfönster över altaruppsatsen. Senaste avfärgningen gjordes 1988-89	Mot söder och norr finns sprickor över och under fönstren. Mot norr finns en mindre putsskada i väggen.	III III	
Taklist	Mot norr och söder kraftig profilerad list av trä.	Laserad i brunrött och blått, linoljefärg	Tillkom 1839. Nuvarande färgsättning 1988-89.	-	-	
	Enklare och smalare profilerad list mot öster och väster.	Ljust grå, linoljefärg	Tillkom 1839. Nuvarande färgsättning 1988-89.	-	-	
Tak	Brädklätt tunnvalv. Breda handhyvlade brädor med handsmidspik.	Ljust grå, linoljefärg	Tillkom 1839. Nuvarande färgsättning 1988-89.	-	-	
	Tak under läktaren av breda handhyvlade brädor med handsmidd spik.	Mörkt grå, linoljefärg	Tillkom 1839. Nuvarande färgsättning 1988-89.	-	-	
Dörrar	Dubbla fyllningsdörrar mot vindfånget i söder. Moderna handtag och spanjolett i gammal stil.	Vit, linoljefärg	Tillkom på 1950-talet då vindfånget byggdes. Ommålning 1988-89.	Färgen bortskavd på några mindre fläckar.	III	
Fönster-nischer	Putsade och målade	Vit, oljefärg	Nischerna tillkom 1839. Ommålning 1988-89.	-	-	
Fast inredning	Se II.2.4 Kyrkobyggnaden fast inredning	-	-	-	-	

Vindfång i söder(se cd med dokumentationsbilder under flik 15)

Byggnads-del	Konstruktion och material	Färg: kulör och material	Kulturhistorisk kommentar	Brister/skador	Prioritet	Åtgärdat: datum och signatur
Golv	Plattor av röd kalksten.	-	Tillkom 1950.	-	-	
Sockel	-	-	-	-	-	
Vägg	Putsade och avfärgade.	Vit kalkfärg	Tillkom 1839.	Smutsiga	II	
Tak	Putsat och avfärgat.	Vit kalkfärg	Tillkom 1839.	-	-	

Sakristia (se cd med dokumentationsbilder under flik 15)

Byggnads-del	Konstruktion och material	Färg: kulör och material	Kulturhistorisk kommentar	Brister/skador	Prioritet	Åtgärdat: datum och signatur
Golv	Trägolv	Oxanolja/terpentin	Tillkom 1950. Ytbehandlades 1988-89.	-	-	
Sockel	-	-	-	-	-	
Vägg	Putsade och avfärgade	Vit kalkfärg	I elskåpet mot norr kan man se en tegelsten bakom den putsade väggen. Det skulle kunna tyda på att kyrkan haft ett fönster mot norr som sattes igen 1950 då den nya ingången togs upp.	-	-	
Taklist	Mot norr och söder kraftig profilerad list av trä.	Laserad brunrött och blått, linoljefärg	Tillkom 1839. Nuvarande färgsättning 1988-89.	-	-	
	Enklare och smalare profilerad lite mot öster och väster.	Ljust grå, linoljefärg	Tillkom 1839. Nuvarande färgsättning 1988-89.	-	-	
Tak	Tunnvälvt tak klätt med breda	Ljust grå,	Tillkom 1839. Vinden	-	-	

	handhyvlade brädor med handsmidda spikar. Taket är isolerat med mineraullsmatta.	linoljefärg	isolerades 1950. Nuvarande färgsättning 1988-89.			
Lucka	I taket mot nordväst finns en lucka till sakristians vind. Luckan består av två brädor lika takets brädor.	Ljust grå, linoljefärg	-	-	-	
Dörrar	Mot långhuset finns två dörrar en högerhängd och en vänsterhängd. Mot kyrkorummet är dörrarna klädda med profilerade spontade brädor lagda i ett fiskbensmönster. Mot sakristian har dörrarna breda brädor som hålls samman av tvärslåar. Handtag och lås på dörren i söder samt mot väster på den norra dörren i gammal stil. På den norra dörren mot öster finns skjuthållare av äldre modell.	Ljust grå, linoljefärg	Tillkom 1839. Nuvarande färgsättning 1988-89.	-	-	
	Mot vindfång i norr en vänsterhängd dörr lik dörrarna mot sakristian.	Ljust grå, linoljefärg	Gammal dörr som kan vara tillverkad 1839. Möjligen är detta den dörr som satt i uppgången till predikstolen. Karmen från 1950.	Färgen flagar.	III	
Fönster-nischer	Putsade och målade	Vit, oljefärg	Nischerna tillkom 1839. Senaste ommålning 1988-89.	-	-	
Fast inredning	I rummet norra vägg är ett kassaskåp inmurat. Mot västra väggen finns fasta	-	Skåpet för textilförvaring är inrett på den plats där trappan till altarpredikstolen fanns.	På delar av skåpsinredningen flagar färgen.	III	

	skåp för textilförvaring. Mot östra väggen finns skåp för förvaring, skåp som rymmer handfat och vattenkran samt ett altare.					

Vindfång, sakristia (se cd med dokumentationsbilder under flik 15)

Byggnads-del	Konstruktion och material	Färg: kulör och material	Kulturhistorisk kommentar	Brister/skador	Prioritet	Åtgärdat: datum och signatur
Golv	Slipad platta av röd kalksten.	-	Tillkom 1950.	-	-	
Sockel	-	-	-	-	-	
Väggar	Putsade och avfärgade.	Vit kalkfärg	Tillkom 1950.	-	-	
Tak	Putsat och avfärgat.	Vit kalkfärg	Tillkom 1950.	-	-	
Övrigt	På vindfångets västra vägg sitter installation för inbrottslarm.		Tillkom 1992	-	-	

Läktare (se cd med dokumentationsbilder under flik 15)

Byggnads-del	Konstruktion och material	Färg: kulör och material	Kulturhistorisk kommentar	Brister/skador	Prioritet	
Golv	Träggolv. Från det lägsta planet på läktaren, där trapporna kommer upp, höjer sig golvet två steg till gradängernas översta del. Det bågformade	Klarlack	Merparten av golvet är lagt 1950. Undantaget är det bågformade partiet mitt fram på läktaren där orgelns spelbord står. Här är golvet troligen från			

	partiet mitt på läktaren ligger ett steg över gradängernas lägsta nivå.		1839. Ytbehandlingen är troligen från 1950.			
Sockel	-	-	-	-	-	
Vägg	Se långhus och kor.	-	-	-	-	
Taklist	Se långhus och kor såväl mot norr-söder som mot väster.	-	-	-	-	
Tak	Se långhus och kor.	-	-	-	-	
Bröstning	Tillverkad av trä. Breda stående brädor avdelas i fält av dekorerade brädor med kannelyrer. Profilerat ramverk och lister. Över mittgången skjuter ett bågformat parti fram. Denna båge är förhöjd med ett skyddsräcke i smide.	Fälten laserade i blått. Övriga delar målade i grått, rött eller förgyllda. Linoljefärg	Tillkom 1837-39. Bröstningen målades om vid reoveringen 1949-50. Tidigare har läktarbarriären varit vitmålad med förgyllda detaljer. Nuvarande färgsättning tillkom 1988-89. Då gjordes också skyddsräcket.	-	-	
Trappa	Av trä. Till läktaren finns två trappor som från kyrkans mittgång går mot sydvästra respektive nordvästra hörnet av långhuset.	Steg och vagnstycke mot väggen är klarlackat. Vagnstycke mot kyrkorummet är laserat i blått. Linoljefärg	Tillkom 1950. De ersatte då äldre trappor till läktaren som var vända tvärtemot dagens trappor. Nuvarande färgsättning 1988-89.	-	-	
Trappräcke	Av trä med varvade spolar och profilerad handledare.	Handledare laserad i	Tillkom 1950. Nuvarande färgsättning 1988-89.	-	-	

		brunnrött och övriga delar laserade i blått. Linoljefärg				
Räcke mot fönster	Av trä	Grå, linoljefärg	Tillkom 1950. Ommålade 1988-89.	-	-	
Bänkar	Öppna bänkar. På var sida om orgeln finns tre bänkar.	Grå, linoljefärg	Tillkom troligen 1839. Ommålade 1988-89.	-	-	
Låga dörrar	Mot läktarens rundade mittparti sitter en låg dörr på var sida om orgeln. Dörrarna är av brädor som hålls samman med tvärsår. Svagt profilerad överliggare.	Grå	Ålder okänd men kan vara från 1839. Ommålade 1988-89.	-	-	
Fast inredning	Se II.2.4 Kyrkobyggnaden fast inredning	-	-	-	-	

Tornrum plan 2 (se cd med dokumentationsbilder under flik 15)

Byggnads-del	Konstruktion och material	Färg: kulör och material	Kulturhistorisk kommentar	Brister/skador	Prioritet	Åtgärdat: datum och signatur
Golv	Obehandlat trägolv	-	Tillkom 1839	Smutsigt	II	
Vägg	Putsade och avfärgade.	Vit, kalkfärg	Tillkom 1839	Mycket smutsigt och troligen också fläckar med mögel. Putslagret är mycket sprucket.	III III	
Tak	Tak av trä med synliga balkar. Omålat.	-	Tillkom 1839. Mot öster finns en kraftig balk som skulle kunna vara från den gamla	-	-	

			kyrkan.			
Trappa	Av trä. Trappa börjar vid den norra väggen och följer denna och den östra väggen.	-	Tillkom 1839.	Ett trampsteg i nordöstra hörnet är ruttet. På flera steg finns spår av maskangrepp. Angreppen förefaller dock inte vara aktiva.	II III	
Trapp-räcke	För trappan till våning tre finns ett enkelt träräcke.	-	Tillkom 1839.	-	-	
Övrigt	Mot trappan till vapenhuset finns ett ålderdomligt räcke med svarvade spolar.	Rester av marmoreringsmålning i blått och grått. Överliggare målad i grått. Linoljefärg	Räcket bör tidigare ha använts på en mer framträdande plats. Det är dock inte känt var. Möjligen har det inte använts i kyrkan. Räcket kan inte ses på något äldre fotografi över kyrkans interiör. Kanske har det tillhört inventarierna i den gamla kyrkan som revs.	Spår av trämask men osäkert om det är aktivt.	II	
	På den södra väggen sitter elcentral för bl a orgelfläkt. Se vidare II.2.3 Kyrkobyggnadens installationer	-	-	-	-	-

Tornrum plan 3 (se cd med dokumentationsbilder under flik 15)

Byggnads-del	Konstruktion och material	Färg: kulör och material	Kulturhistorisk kommentar	Brister/skador	Prioritet	Åtgärdat: datum och signatur
Golv	Av trä. Golvet är gammalt men har i senare tid förstärkts i ett	-	Golvet bör ha tillkom 1839. När gångstråkets förstärkning	Smutsigt.	II	

	gångstråk mitt över golvet		gjordes är inte känt.			
Väggar	Väggarna är putsade och avfärgade.	Vit, kalkfärg	Tillkom 1839.	Mycket smutsiga. Putsen är sprucken på flera ställen. På den västra väggen finns spår av att något runnit utmed väggen.	II III III	
Tak	Av trä med synliga balkar.	-	Tillkom 1839. Delar har bytts ut 1950.	I sydöstra hörnet finns spår av fuktskador. Spår av maskangrepp men förefaller inte vara aktiva.	III III	
Trappa	Av trä. Ett av trampstegen är utbytt. Sista delen av trappan mot öster är inbyggd.	-	Tillkom 1839.	Spår av äldre fuktskada.	III	
Trapp-räcke	Av trä	-	Tillkom 1839	-	-	
Dörr	Dörr till kyrkrummets vind. Av trä. Mot tornet är dörren klädd med liggande, spontade och profilerade brädor. Mot vinden är dörren klädd med modernt skivmaterial.	-	Tillkom 1839. Det moderna skivmaterialet mot kyrkorummets vind har tillkommit senare men när är inte känt.	-	-	

Tornrum plan 4 (se cd med dokumentationsbilder under flik 15)

Byggnads-del	Konstruktion och material	Färg: kulör och material	Kulturhistorisk kommentar	Brister/skador	Pri-oritet	Åtgärdat: datum och signatur
Golv	Av trä.	-	Tillkom 1839 men delar byttes ut 1950.	Smutsigt	II	

Väggar	Väggarna är putsade och avfärgade. På flera ställen har putsen lagats med cement som inte avfärgats.	Vit, kalkfärg	Tillkom 1839.	Mycket smutsiga. Putsen är sprucken på flera ställen.	II III	
Tak	Av trä med synliga balkar. Från rummet syns en del av den balkkonstruktion som bär lanterninen och klockornas upphängning.	De nya delarna är strukna med någon typ av impregneringsmedel	Tillkom 1839. Rötskadat virke byttes vid renoveringen 1950. Delar av taket och balkarna har bytts ut. Några delar förefaller vara mycket gamla. Möjligen är dessa från den gamla kyrkan som revs.	Spår av fuktskador	III	
Trappa	Av trä. Ett av planstegen är utbytt. Trappan börjar i söder och svänger av så att den når lanterninvåningen mitt i detta rum.	-	Tillkom 1839.	Spår av äldre fuktskada.	III	
Trapp-räcke	Av trä.	-	Tillkom 1839.	-	-	

Lanternin (se cd med dokumentationsbilder under flik 15)

Byggnads-del	Konstruktion och material	Färg: kulör och material	Kulturhistorisk kommentar	Brister/skador	Prioritet	Åtgärdat: datum och signatur
Golv	Brädgolv	-	Tillkom 1839 men mindre delar mot söder är utbytta 1949-50.	-	-	
Vägg	Insidan av lanterninväggarnas stående brädpanel.	-	Tillkom 1839 men delar utbytta 1949-50.	Spår av äldre fukt- och rötskador.	III	
Tak	Horisontellt paneltak i rombiskt mönster.	-	Tillkom 1839 men delar utbytta 1949-50.	Spår av äldre fukt- och rötskador.	III	
Övrigt	I tornet finns flera anteckningar som berättar om olika	-	Den äldsta anteckningen finns på väggen mot nordväst mot	-	-	

	renoveringar.		taket. Den lyder: Detta förfärdigare träarbete samt målning gjordes af Byggmästare Joh P Isberg. Mot golvet på samma vägg finns ett porträtt av en man med initialerna JA.			

II.2.3 Kyrkobyggnaden installationer

El och tele

Kyrkan försågs med elektricitet vid renoveringen 1949-50. Elanläggningen har kompletterats och moderniserats vid renoveringar 1969, 1982 och 1988-89. Bl a har man då bytt ut äldre kablar. I protokollet för Segerstads kyrka, framtaget av konservatorerna vid Jönköpings läns museum, sägs att även radiatorerna byttes men detta är felaktigt. Kyrkans elanläggning har även nedsäkrats från 60A till 36A. När det gjordes är inte känt. Beskrivning och ritningar för anläggningen upprättades 1949 av Tor Engström konsulterande ingenjörbyrå, Kalmar. Ritningar och övriga handlingar från de senaste renoveringarna har inte funnits tillgängliga.

Ledning till kyrkan kommer via elskåp ca 100 m nordost om kyrkogården. Den ansluter till kyrkan vid sakristians norra vägg. Huvudcentralen är placerad inne i skåp på sakristians norra vägg. Härifrån styrs värme och belysningen i kyrkorummet. Elcentral finns också i tornet. Den styr orgelmotor, motorer till klockorna, belysning i tornet, vägguttag under läktaren, belysning i boden på kyrkogården, lyktstolpe och manövercentral till klockringningen.

Elrevision utförs vart fjärde år genom avtal med Ahlqvist Ingenjörbyrå HB i Kalmar. Den senaste besiktningen utfördes under 2006.

Service utförs normalt av Rolfs Elektriska, Degerhamn och av Mörbylånga Elektriska.

Uttag för fast telefoni har funnit men har monterats ner.

Brister och skador

I den senaste elrevisionen påtalas flera brister när det gäller elanläggningen i Segerstads kyrka. På orgelläktaren är läslampa av metall ansluten via tvåledare och stickpropp i skyddsjordat utförande som inte är lämpligt. I kyrkorummet är äldre radiatorer i bristfälligt skick. En jordfelsbrytare 0-300 mA bör installeras för hela anläggningen. Det råder en viss osäkerhet kring vilka åtgärder som gjorts när det gäller de synpunkter som framkommit vid elrevisionen. De fel och brister som påtalas i elrevisionen bör åtgärdas (Prioritet II).

Ritningar från de senaste renoveringarna av elsystemet bör lånas in från Vadstena och kopieras för att finnas lätt tillgängliga. (Prioritet II)

Värme och sanitet

Vatten och avlopp installerades första gången i kyrkan 1950 i samband med att ett handfat installerades i sakristian. 1983 anslöts kyrkan till det kommunala vattensystemet. Vattnet till kyrkan stängs av och på från en brunn i beteshagen nordost om kyrkogårdens mur. Det finns endast kallvatten. Enligt f d kyrkvaktmästare Erik Larsson leds avloppet troligen till en liten stenkista rakt öster om sakristian, utanför kyrkogårdsmuren. Torrtoalett finns i den bod som står utanför kyrkogården i söder.

Kyrkan hade tidigare värmts med värmekaminer. Den nuvarande värmeanläggningen är till stora delar från renoveringen 1950. I sakristian har dock elradiatorerna byttes mot nya oljefyllda elradiatorer 2004. De är av märket LVI och på 1200W. I kyrkorummet finns fyra radiatorer på var sida mot norr och söder. Samtliga dessa är från 1950. Skyltar med produktamn och information har målats över men de är troligen av märket Ergo. Ytterligare fyra mindre radiatorer, troligen installerade 1969, är placerade på insidan av altarringen. De är av märket Electronic Nobo. På läktaren finns också två radiatorer av 50-tals modell. Liksom

radiatorerna i långhuset är de troligen av märket Ergo. Under bänkarna sitter bänkvärmare, varannan mot mittgången och varannan mot sidogångarna. De är av märket ERGO och de är på 500W.

Termostaten i kyrkorummet, som sitter vid den norra dörren till sakristian, är inställd på 23°C. Under vinterhalvåret står kyrkan uppvärmd. Inför förrättningar slås värmesystemet på ca tre dagar före förrättningen. Om väder är blåsigt och kallt kan det behöva slås på ännu tidigare. Endast väggradiatorerna används. Systemet kan styras med hjälp av sk MiniAlma som sitter på väggen till elcentralens skåp i sakristian. Bänkvärmarna används inte men ska enligt uppgift fungera.

Pärm för drift och skötsel av värme- och sanitet saknas. De ritningar som finns togs fram då värmesystemet installerades 1949-50.

Kyrkans inomhusklimat mäts och dokumenteras av Arkitekt och Miljö AB. Digitala mätinstrument för registrering av luftfuktighet och temperatur finns i predikstolen och i sakristians textilskåp. Vid besök i kyrkan 2009-10-07, i samband med vård- och underhållsplanens upprättande, visade predikstolens mätare 76,5%RH. Maxvärdet var 86,4% RH och minimivärdet 37,8% RH. Temperaturen har max varit 25,6° och minst 9,4°. Det är inte känt när instrumentet senast tömdes på mätvärden. Vid besöket i sakristian visade mätaren i sakristian 76,5%RH. En hårhygrometer som sitter på bänkskärmen vid den södra gången visade 76%RH.

All VVS servas av Dahlströms VVS.

Brister och skador

De ovan redovisade värdena för luftfuktighet i kyrkorum och sakristia är så höga att det finns risk för uppkomst av mögel och andra fuktrelaterade problem. I Jönköpings läns museums rapport konstaterar man också att det finns angrepp av mögel på altarmålningen. Mätresultaten bör sammanställas och förslag till åtgärder upprättas. (Prioritet II)

En åtgärd som skulle minska kyrkans uppvärmningskostnad är att använda sig av bänkvärmarna. Genom att använda dessa skulle värmesystemet inte behöva slås på så lång tid före en förrättning i kyrkan. En översyn av rutiner för uppvärmningen behöver göras. Man behöver också utreda termostatens funktion och placering (Prioritet I).

Bänkvärmarnas infästningar bör ses över och vid behov åtgärdas (Prioritet II). Radiatorerna är från 1950-talet och deras säkerhet och effektivitet kan ifrågasättas. En lämplig åtgärd vore att byta ut dem mot nya oljefyllda elradiatorer (Prioritet III).

Ventilation

I kyrkans sockel sitter två ventiler mot norr, två mot söder och i sakristians sockel en mot öster.

Ljud

Ljudanläggningen har två trådlösa mikrofoner. Mottagaren till de trådlösa mikrofonerna är placerade vid trappan till predikstolen. Den är av märket PreAmplifier model WT-700. Den har två kanaler inställda på 42,3 respektive 43,5 Mhz. I skåp under predikstolen finns förstärkare som skickar ut ljudet i den hörslinga som finns installerad i det norra bänkkvarteret.

Klockringning och lucköppning

Elektrisk klockringning installerades 1989 av Bergholz Klockgjuteri AB, Strängnäs. Motorerna till klockringningen är av märket Concordia Super. Kyrkan saknar automatisk lucköppning. Klockringningen styrs från vapenhuset.

Automatisk lucköppning saknas. Vid själaringning öppnas luckorna manuellt.

Funktionen av klockringning kontrolleras årligen genom avtal med Skånska klockgjuteriet, Hammenhög. Inspektioner på Öland utförs av Per Johansson och Göran Malmström.

Brister och skador

Automatisk klockringning ska enligt plan installeras 2013.

Åskskydd

Åskledare finns monterad på långhus och torn. Troligen var det i samband med renoveringen av kyrkan 1949-50 som åskledare sattes upp. Åskskyddet kontrolleras i samband med revisionsbesiktningen av kyrkans övriga elanläggning vart fjärde år.

Brandskydd

Kyrkan saknar brandlarmanläggning.

I kyrkorummet på den bakre bänkskärmen på norra sidan hänger pulversläckare och brandfilt. På läktaren finns en koldioxidsläckare och i sakristian en pulversläckare. Vägledande skyltar är monterade över ingångarna i söder och väster samt över den norra dörren till sakristian.

Läktaren är avstängd för andra än kantor och körsångare.

I vapenhuset finns ett anslag som säger att 180 personer får vistas i kyrkan. Är det fler än 150 personer i kyrkan måste det finnas vakter om kan öppna dörrarna om något skulle hända. Vägledande skyltar måste finnas på plats och lösa stolar får inte placeras i gångarna.

Från 2005 har myndigheternas rutiner för brandskydd förändrats. Räddningstjänstens brandsyn har upphört och ansvaret för brandskydd ligger genom egenkontroller tydligare på fastighetsägare och verksamhetsutövare. Rutiner för brandskyddsarbetet skall utarbetas. Skriftlig redogörelse för brandskyddet skall upprättas och skickas in till kommunen.

Arbetet pågår inom församlingen och beräknas slutföras under 2007.

Brister och skador

Arbetet med redogörelsen för kyrkans brandskydd som ska lämnas till kommunen bör slutföras (Prioritet I).

Tillgänglighet

Vid kyrkans södra ingång finns en handikappramp som tillkom 1983. Ingången har en tröskel som ligger några centimeter över vindfångets kalkstensgolv men en tjock dörrmatta på vindfångets golv tar upp stora delar av nivåskillnaden. Mellan vindfånget och kyrkorummet finns en tröskel som är ca 2 cm hög. Till koret som är höjt ett steg över långhusets golv finns ingen ramp. Rullstolar placeras i kyrkans huvudgång.

Brister och skador

En större utredning om tillgänglighet kommer att göras inom SÖKS under 2010.

Inbrotts- och stöldskydd

Sedan 1992 har kyrkan ett inbrottslarm. Detta används inte idag. Under sommarhalvåret då kyrkan står öppen för besökare flyttas en av de mindre tavlorna av Pehr Ekström samt ljusstakar m m in i sakristian som är låst. Kyrkans inbrotts- och stöldskydd beskrivs i en separat bilaga, ej bifogad.

II.2.4 Kyrkobyggnaden fast inredning

(Lösa inventarier redovisas under II.2.5.)

Kyrkans fasta (och lösa) inventarier av trä besiktigades av konservator Eva Järnerot, Jönköpings länsmuseum 2002. Resultatet av besiktningen finns redovisat i rapporten ”Inventeringsprotokoll för Segerstads k:a” daterad 2002-05-08. Rapporten innehåller såväl en allmän bedömning av inredningens (och föremålens) tillstånd, klimat- och förvaringsförhållanden, som en objektsvis redovisning av skador eller andra problem. Analysen föreslår också en handlingsplan för åtgärder och rekommendationer för förebyggande skyddsarbeten. Rapporten bifogas i sin helhet, se bilageförteckning.

Inga konservatorsarbeten har utförts i kyrkan under senare år. Flera av kyrkans inventarier är angripna av mögel och en klimatutredning rekommenderas av konservatorerna. En enkel åtgärd för att komma tillrätta med en del av mögelangreppen är att förse altartavlan med distanser som förbättrar luftväxlingen mellan tavlan och väggen.

Länsmuseets prioriteringar redovisas som tidigare (I-III) medan konservatorernas prioriteringar redovisas med 1,2 och 3. 1 innebär att åtgärden är akut och bör vidtas inom 0-2 år, en 2:a bör åtgärdas inom 2-5 år och en 3:a inom 5-10 år.

Nedan beskrivs kyrkans fasta inredning. Här beskrivs även kyrkorummets fast monterade belysningsarmaturer och kyrkans klockor.

Läktarbröstning

Läktarbröstningen är av trä. Breda stående brädor laserade i blått avdelas i fält av dekorerade brädor i grått med kannelyrer i guld. Ramverk, överliggare och lister är profilerade. Den nuvarande färgsättningen tillkom vid renoveringen 1949-50. Över mittgången skjuter ett bågformat parti fram. Denna båge är förhöjd med ett skyddsräcke i smide. Räcket tillkom vid renoveringen 1988-1989.

Brister och skador

Några mindre torrsprickor finns i färgskiktet. (Prioritet III)

Bänkinredning

Bänkinredningen är indelad i tre kvarter, två i söder och ett i norr, och slutet mot mittgången. Bänkinredningen tillkom 1837-39 då kyrkan byggdes. Den fick sin nuvarande utformning 1949-50 då bänkarna kortades mot långhusets väggar och sittkomforten förbättrades. Korbänken på norra sidan byggdes om för den nya trappan till predikstolen. Ommålning gjordes vid renoveringen 1988-89. Då togs också ett par bänkar under läktaren bort. Bänkinredningen är invändigt målade i gult. Utsidans ramverk är laserat i blått, lister är målade i grått och speglarna laserade i rött. Även överliggaren är laserad i rött och golvlister är målade i rött. Det första bänkpåret har en svängd form som följer korets bågform. I bänkarna finns också smidda klädhängare målade i svart.

Brister och skador

Mindre fläckar där färgen är bortskavda. (Prioritet III)

Predikstol

Predikstolen tillverkades 1765 av Clas Wallberg i Vickleby för den gamla kyrkan. Den överfördes till den nya kyrkan 1837-39 och byggdes då om till en altarpredikstol. I samband

med renoveringen av kyrkan 1949-50 blev predikstolen åter fristående vid den norra väggen med trappa från koret genom norra korbänken.

Brister och skador

Ljudtakets undersida har fogsprickor (Prioritet 3). Ytsmuts finns på predikstolen och ljudtaket (Prioritet 3).

Altarbord, altaruppsats, altartavla och altarring

Altarbordet är byggt av trä 1950 och laserat i grågrönt.

Den nuvarande altaruppsatsen tillkom 1950 då altarpredikstolen togs bort. Altartavlan är målade av Einar Forseth. Tavlan omges av kolonner och överstycke i nyklassicistisk stil. Kolonner samt mindre partier är marmorerade i rött och beiget. Övriga delar är täckmålade i grått eller förgyllda.

Altarringen av trä är sluten. Den har en grind på södra och norra sidan. Utförandet är i samma stil som läktarbröstningen med stående brädor laserade i rött. Dessa avdelas av dekorerade pilastrar i blått med förgyllda kannelyrer. Överliggare och lister är målade i rött eller beiget. Knäfallet är klätt med grått tyg.

Brister och skador

Altartavlan har mögelfläckar. Konservatorerna från Jönköpings läns museum kunde dock vid inventeringstillfället inte avgöra om möglet var aktivt (Prioritet 1). En enkel åtgärd för att minska mögelangreppet på altartavlan är att förse tavlan med distnasklossar som förbättrar luftväxlingen mellan tavlan och väggen (Prioritet 1). Altaromfattningen har mindre spjälknings-skador och lätt ytsmutsning men är i övrigt i gott skick (Prioritet 3). Tavla är också smutsig (Prioritet 3). Altarringen har fläckvis bortskav färg och några torrsprickor i färgskiktet (Prioritet III).

Äldre altaruppsats, vid dopaltaret

Delar av äldre altaruppsats i form av kolonetter tillverkade av Peter Buschberg, Kalmar, 1733. De omramar ett krucifix av okänd ålder. Ytterligare ett par kolonetter från altarpredikstolen används som pelare till sakristians altarbord.

Brister och skador

En av kolonnerna som är uppställda i kyrkorummet har en torrspricka men målningsskikten är stabila (Prioritet 3).

Orgelfasad

Orgelfasaden är daterad till 1881 men det är inte känt vem som ritat den. Orgeln som installerades 1881 var tillverkad av Carl Elfström, Ljungby. Den nuvarande orgeln är byggd 1952 av Olof Hammarberg, Göteborg. Orgelfasaden målades troligen om senaste gången 1949-50.

Brister och skador

Enligt orgelfirman A Mårtenssons bedömning är orgeln i mycket gott skick. Instrumentet besiktigades senast 2005 och bedömdes då inte behöva någon rengöring förrän om 10 år (Prioritet III).

Orgelfasaden har spjälkningskador med bortfall på metallbelagda ytor och monokromt gråmalade fält. Det övre partiet är mycket smutsigt. Slagmetallen är i hög grad oxiderad och Mattförgyllningarna mycket slitna (Prioritet 1).

Dopfundt

Dopfundtens cuppa är av gotländsk kalksten och tillverkad på 1200-talet. Den återfanns 1930 som vattenho på en av gårdarna i socknen. Sedan 1949 finns den åter i kyrkan. Cuppan är placerad på ett kapital från den medeltida kyrkans mittkolonn. Fundamentet till dopfunten används idag som del i solvisaren.

Gravhällar

I vapenhuset är några gravhällar upphängda på väggarna. På den södra sidan sitter tre hällar och på den norra, under trappan till tornet ytterligare en. Hällarna är relativt slitna vilket indikerar att de kan ha legat i den gamla kyrkans golv eller utomhus i en gång eller trappa. Hällen längst mot väster på den södra väggen har namnen Lars Svensson, Elin Nilsson och Sven Andersson samt årtalet 1678 inhuggna. Stenen i mitten har initialerna AIS och KID samt årtalet 1776 inhuggna. Stenen längst mot öster har flera partier med inhuggen text men medaljongen i mitten där persondata troligen har funnits är oläslig. Stenen på den norra väggen har namnen Holstein Nilsson och Karin Nilsson samt årtalet 1623 inhuggna. Av dessa gravhällar omnämns endast den första i Gunnar Håkanssons *Öländska personminnen*. Att övriga tre hällar inte omnämns av Håkansson är märkligt. I sin bok gör han en noggrann genomgång av de gravhällar som påträffats på de öländska kyrkogårdarna samt kända gravhällar som nu används t ex som trappstenar på gårdar. Att tre av gravhällarna i Segerstads kryka inte omnämns i hans bok skulle kunna tyda på att de inte fanns där eller inte var synliga då Gunnar Håkansson besökte kyrkan. Boken utkom 1942 det vill säga före den stora renoveringen av Segerstads kyrka. Kanske återfann man de tre gravhällarna då golven i vapenhus, långhus och kor lades om 1949-50.

Belysning

I kyrkan hänger fyra ljuskronor av mässing. Kronorna är placerade över bänkkvarteren. Samtliga kronor är skänkta under 1700-talet. Under läktaren hänger en mindre mässingskrona. Den är en kopia av en äldre krona som stals från kyrkan 1983.

Textilförvaring

Skåp för textilförvaring finns i sakristian. De byggdes då trappan till sakristian sattes igen 1949-50. Merparten av kyrkans textilier förvaras hängande.

2009 påbörjades arbetet med en stiftsomfattande inventering av kyrkliga textilier.

Brister och skador

I konservatorernas rapport från 2002 påtalas att tunga plagg som hänger riskerar att slitas sönder av sin egen tyngd. Man rekommenderar att alla skrudar förses med skyddspåsar i bomullstyg och att de hängs på vadderade galgar. Kollektåvarna bör förvaras horisontellt och förses med skyddspåsar. Äldre mässshakar med tungt broderi bör förvaras liggande. Antependierna hänger ovanpå varandra och det är trångt att ta dem ut och in. Man borde därför skaffa ett speciellt antependieskåp (Prioritet 2).

Kyrkklockor

Segerstads kyrka har två klockor. Lillklockan som är den äldsta av de båda är gjuten av Michel Bader. Inskriptioner på lillklockan lyder: ” Soli Deo Gloria. Anno 1681.” ”Gloria in

excelsis deo holmiae me fundebat Michel Bader.” ”Med reverendi domini pastoris magni Dahls smatycke och willia ähr denna klocka gutin gudi till ähra och Segerstada försambling till påminnelse uthi herrans fruchtan anno 1681 den 9 july.”

Inskription på storklockan: ”Denna klocka är genom frivilliga sammanskott av församlingen år 1862 inköpt av klockgjutaren I P Forssberg i Calmar. Åldermän: Petter Persson i Öfra Segerstad och Johannis Olsson i Träby. Kyrkovärdar: Daniel Persson i Öfra Segerstad och Anders Olsson i Träby. Kyrkoherde: Magister C A Hoflund. Går in i hans portar medh tackande, uthi hans gårdar medh lofvande. Tacker honom, lofver hans namn. Davids psalm 100 versen 4.”

II.2.5 Inventarier

Kyrkans lösa (och fasta) inventarier av trä besiktigades av konservator Eva Järnerot, Jönköpings länsmuseum 2002. Resultatet av besiktningen finns redovisad i rapporten ”Inventeringsprotokoll för Segerstads k:a” daterad 2002-05-08. Rapporten innehåller såväl en allmän bedömning av inredningens (och föremåls) tillstånd, klimat- och förvaringsförhållanden, som en objektsvis redovisning av skador eller andra problem. Analysen föreslår också en handlingsplan för åtgärder och rekommendationer för förebyggande skyddsarbeten. Rapporten bifogas i sin helhet, se bilageförteckning. De förslag till åtgärder som ges under rubriken ”Anmärkningar/Tillstånd för byggnadsverk och objekt” har inarbetats i planerna för vård och underhåll, under punkt III.1.

I rapporten från Jönköpings läns museum bedöms konservatorsarbeten som akuta (Prioritet 1) när det gäller ett par nummertavlor (mögel), ytterligare en nummertavla (mögel), en tavla med havsmotiv (mögel), två pilastrar placerade i sakristian (spjälkningsskador, i konservatorsrapporten benämnda ”Arkitektur”) samt de båda tavlorna med Serie Pastorum (den yngre tavlan är angripen av mögel och den äldre tavlans papp är skadad). Följande föremål bedöms behöva åtgärdas inom 5-10 år (Prioritet 3) nämligen en målning föreställande Segerstads kyrka, ett golvr, två krucifix och två stolar (tillverkade av Johan August Gustafsson, JAG).

Utöver ovan angivna inventering från 2002 finns en inventarieförteckning upprättad av Södra Ölands kyrkliga samfällighet. Förteckningen uppdaterades 2006 av antikvarie Monika Rasch.

II.3 ÖVERGRIPANDE KULTURHISTORISK BEDÖMNING FÖR KYRKOMILJÖ OCH KYRKA

Kulturhistorisk bedömning för kyrkogården finns i separat kyrkogårdsrapport, se Beskrivande del II B.

II.3.1 Generella värden

Som alla andra kyrkobyggnader uppförda före utgången av år 1939 skyddas Segerstads kyrka genom Kulturminneslagen (SFS 1988:950). Lagskyddet är ett uttryck för att dessa kyrkor anses ha ett högt kulturhistoriskt värde. Det är inte enbart kvalitativa, estetiska eller historiska egenskaper som tillmätts värde, utan också symboliska, icke-materiella. Varje kyrka utgör ett lokalt kulturarv för sin trakt och är ofta bland de äldsta byggnaderna i socknen. Kyrkorna har generella värden, d v s sådana som är gemensamma för alla kyrkor. I skriften ”Kulturhistorisk karaktärisering och bedömning av kyrkor”, utgiven av Riksantikvarieämbetet, ges exempel på sådana värden och karaktärsdrag. Kyrkan och kyrkomiljön är karaktärsskapande för bygden, ett landmärke och en orienteringspunkt i landskapet. Den är en symbol för trygghet, kontinuitet och förankring i tillvaron. Det lagliga skyddet omfattar kyrkobyggnadens exteriör och interiör, dess inventarier samt kyrkogården med dess byggnader och fasta anordningar.

II.3.2 Allmän bakgrund

De öländska kyrkorna har en betydligt högre andel ombyggda medeltidskyrkor än fastlandet. Dessa medeltida sockenkyrkor var i huvudsak uppförda på 1100-talet som enkla absidkyrkor, men byggdes ofta om under 1200-talets orostider och befästes. Under de följande sekulernas krig kom kyrkorna ofta att användas som skydd för befolkningen. Krigen, som vid flera tillfällen drabbade ölänningarna och deras kyrkor hårt ända fram till 1700-talet, var en viktig orsak till att det gick långsamt med återuppbyggnad och att underhållet ofta fick stå tillbaka för återanskaffning av nödvändiga inventarier. Vid 1700-talets mitt var kyrkobeståndet i princip oförändrat sedan medeltiden och utgjordes av en brokig samling kombinerade kyrkor och sockenbefästningar vilka också användes som magasin. Att anpassa dessa trånga och dåligt underhållna byggnader för de växande församlingarnas behov var en svår uppgift.

Kyrkorna på Öland har formats av öns relativa fattigdom och isolering, vilket sannolikt har bidragit till att ge lokala självständiga och uppfinningsrika byggmästare utrymme att återanvända och ta tillvara så mycket som möjligt av de äldre kyrkorna. Denna sparsamhet har lett till att proportionsförhållandena vanligen är långt ifrån den klassiska harmoni som förordades av Överintendentsämbetet vid tiden. Tornen är ofta kraftiga i förhållande till tornen, lanterninerna något överdimensionerade, fönstren på tornen gärna små, få och oregelbundet placerade. Närmast de nyklassicistiska idealen kommer de kyrkor på ön som nybyggdes på 1820-talet och framåt.

Från början till mitten av 1800-talet ledde de stabilare politiska och ekonomiska förhållandena tillsammans med en stadigt växande folkmängd till ökad kyrkobyggnadsverksamhet på Öland, liksom i landet i övrigt. På Öland kom dock om- och tillbyggnader att vara vanligare än hel nybyggnad. Genom en kunglig förordning 1759 hade byggande av klockstaplar av trä förbjudits på det trädfattiga Öland. De medeltida tornen påbyggdes därför med lanterniner i klassicistisk stil för att härbärgera kyrkklockorna.

II.3.3 Kyrkomiljön och kyrkan med fast inredning och inventarier

Man tror att den första kyrkan i Segerstad byggdes under 1100-talets andra hälft. Den var då en av de mindre kyrkorna på Öland med tornet i öster. Koret var inrett i tornets botten våning. Tornet avslutades, enligt Rhezelius avbildning från 1634, med en krenelering. Utformningen för tankarna till medeltida borganläggningar och var ovanlig för Ölands medeltida kyrkor. Någon gång efter 1634 byggdes tornet på och försågs med ett tältformat tak. Under 1700-talet visade sig långhusets valv vara i dåligt skick. 1751 revs de ner och ersattes av nya. Samtidigt förlängde man kyrkan mot väster för att få mer plats. Det hjälpte dock bara temporärt. Sakristia byggdes 1760 och en tid därefter tillkom också en läktare i kyrkan för att man skulle kunna erbjuda fler sittplatser. Inte heller denna förändring gav sittplatser åt alla kyrkobesökare. Det tidiga 1800-talets befolkningsökning var stor också i Segerstad. Kyrkan var för trång och tillslut bestämde man sig för att bygga ny kyrka. Man tänkte sig först att spara det medeltida tornet, men så blev det inte. Det finns idag därför inga medeltida murar bevarade. Den nya kyrkan byggdes utanpå den gamla vilket gör att det är möjligt att påträffa rester av den gamla kyrkan under den nya kyrkans golv. Den nya kyrkan byggdes med torn i väster och sakristia bakom koret i öster. Predikstolen placerades över altaret. På Öland fick åtta kyrkor altarpredikstol under åren 1805-1839. Dessa var Hulterstad, Köping, Mörbylånga, Ventlinge, Ås, Algutsrum, Gräsgård och Segerstad. Av dessa återstår idag endast altarpredikstolarna i Hulterstad, Ventlinge och Ås. Inspirationen till altarpredikstolarna tros ha kommit från Kristvalla kyrka på fastlandet. Denna altarpredikstol byggdes av Henrik Wermelin, en byggmästare som kom att ha ett stort inflytande över kyrkobygget på Öland. Altarpredikstolen var en protestantisk idé med avsikten att jämställa det predikade ordet med altarets sakrament. För de öländska kyrkorna är det dock troligare att estetiska och praktiska aspekter varit viktigare. Den nyklassicistiska stilen förespråkade symmetri och med en altarpredikstol i mitten blev det balans i rummet. Eftersom de öländska kyrkorna var smala och trånga var altarpredikstolarna också ett sätt att spara utrymme. Många öländska kyrkor har sakristia i öster och därifrån kunde man bygga trappa upp till predikstolen, vilket även det sparade utrymme i kyrkorummet.

Ritningar till kyrkan godkändes av konduktören Brouhn vid Överintendentensämbetet. Det är dock osäkert om det var han som upprättade ritningsförslaget. Robert Wilhelm Brouhn var arkitekt, författare och målare. Kyrkans utseende följer dock inte de ritningar som godkändes. Segerstads nya kyrka byggdes av en av Ölands mest flitiga kyrkobyggare Peter Isberg. Han har bl a byggt kyrkan i Smedby. Det är välkänt att Isberg gärna byggde efter eget tycke. I Segerstad fick kyrkan fler fönster, portalerna utfördes annorlunda, takresning gjordes brantare och sakristian byggdes öster, inte norr, om koret. Kyrkans exteriör fick en tidstypisk nyklassicistisk stil. Proportionerna är väl avvägda, fönster och dörrar symmetriskt placerade och portalerna typiskt utformade. Interiören präglas av ljus och rymd. Bänkinredning, läktare och altaruppsats är utförda i nyklassicistisk stil medan predikstolen har ett äldre och svulstigare formspråk. Några år efter nybyggnaden av kyrkan, 1843, målades kyrkorummet och kyrkan invigdes. Peter Isberg blev i Segerstad inte omnämnd på någon av de kalkstensplattor som sattes upp över kyrkans ingångar. Däremot finns inne i lanterninen, nära taket, en noggrant utförd text som berättar om vem som är kyrkans upphovsman.

Exteriört har man genom åren genomfört ett normalt underhåll av kyrkan. Putsen hackades ner i samband med renoveringen 1949-50. Den har därefter lagats och avfärgats 1982. Åren 1928-29 fick kyrkan ett nytt tegeltak. I samband med det gjordes också omfattande reparationer av undertaket. Vid den stora renoveringen 1949-50 gjordes en ny dörr till sakristian och fönstren i långhus och sakristia försågs med dubbelglas. Ytterglaset gjordes heltäckande för varje luft. Det finns alltså inga spröjsar exteriört. Den största förändringen

var dock inklädnaden av lanterninen och lanternintaket med kopparplåt. Lanterninen hade tidigare haft en traditionell stående träpanel. Stora delar av lanterninen hade vid den här tiden omfattande rötskador. En del byttes ut men än idag finns gott om rötskadat virket i tornet och lanterninen. År 1983 tillkom en handikappramp vid den södra ingången.

Den stora renoveringen 1949-50 innebar flera förändringar av kyrkans interiör. Vid den södra ingången gjordes ett nytt vindfång. Bänkarnas antal minskades och sittkomforten förbättrades. Altarpredikstolen flyttades till korets norra vägg. I samband med det byggdes ett nytt underrede och en ny trappa till predikstolen. En ny altaruppsats gjordes i nyklassicistisk stil och med en ny altarmålning av Einar Forseth. Över altaruppsatsen murades ett lunettfönster igen och på platsen hängdes ett allseende öga. Orgeln försågs med fläkt och för att få plats med denna bytte läktartrapporna plats. Istället för att sluta vid orgeln slutar de nu vi långhusets hörn. Det var också i samband med denna renovering som kyrkan fick elektrisk belysning och ett elektriskt värmesystem. Vid den senaste renoveringen interiört 1988-89 försågs läktaren med skyddsräcke och bänkar togs bort under läktaren. Interiört har kyrkan målats om 1923-24, 1949-50 och 1988-89.

Segerstads kyrka har sedan den byggdes inte genomgått några genomgripande förändringar. Exteriört är kopparinklädnaden av lanterninen den största förändringen och interiört omgestaltningen av altaret. Det gör att Segerstads kyrka än idag utgör ett gott exempel på 1800-talets nyklassicistiska kyrkobyggnadstyp.

Sammanfattningsvis:

- Segerstads kyrka ligger som brukligt är för kyrkorna på Ölands östra sida, utmed Ancylussjöns högsta kustlinje.
- Kyrkplatsen har medeltida ursprung men idag finns inga byggnadsrester från den medeltida kyrkan bevarade över marken.
- Kyrkans nuvarande utseende, exteriört, är ett resultat av nybyggnad av hela kyrkan 1837-39 samt renoveringen 1949-50. Vid den sistnämnda renoveringen kläddes hela lanterninen in med koppar.
- Kyrkans exteriör har ett nyklassicistiskt uttryck som är vanligt inom Växjö stift. I Segerstads kyrka är det nyklassicistiska uttrycket välbevarat och tydligt avläsbart.
- Interiört har kyrkan genomgått en del förändringar i samband med renoveringen 1949-50. Då flyttades predikstolen från 1832 års placering över altaret till korets norra vägg och en ny altaruppsats med tavla av Einar Forseth tillkom. Kyrkorummet har dock kvar sitt nyklassicistiska uttryck.
- Av inventarier kan särskilt predikstolen nämnas som trots ombyggnader har kvar sitt ursprungliga uttryck från 1765.

II.4 KÄLL- OCH LITTERATURFÖRTECKNING

Kalmar läns museums topografiska arkiv (KLM)

Antikvarisk-topografiska arkivet, Riksantikvarieämbetet (ATA)

Segerstads församlingsarkiv, dock ingen fullständig genomgång

Boström, Ragnhild, *Segerstads kyrka*, Mörbylånga 1983

Ullén, Marian. *Öland, landskapets kyrkor*, Rikantikvarieämbetet, Stockholm 2003.

Sveriges kyrkor, Konsthistoriskt inventarium nr. 216. *Kyrkobyggnader 1760-1860, del 2 Småland och Öland*, Uppsala 1993 (SvK)

Håkansson, Gunnar, *Öländska personminnen bevarade i äldre gravstenar, epitafier och andra kyrkliga föremål*, Göteborg 1942